

સુપ્રભાતમ્
સુરેશ પ. ભટ્ટ
079-23226251

સલામી સવારની..

પંચવર્ષીય દૃષ્ટાએ ભેગાં ને બતાવ્યાં સપના !
મોઠને વગાડી વાંસળી ને બોલ્યા - બોલ ખખલા !
હોમી સતા અટલ-મોરારજીને સિદ્ધાંત હોળીમાં -
'આ' રહ્યા 'રટાર-પ્રચારક' ન કોઈ ખખલા...
(આપણા વડાપ્રધાનો...)

ગાંઠે ન કોઈ -
લાયર છે સંહિતા,
હાઈકુ
પોયકું પંચ !!

નીતિ નિયમો -
જાણે ધાર્મિક ગ્રંથ...
રાખો પૂજામાં...

ચિંતન

**યોગસ્ય પ્રથમં દ્વારં વડિન્સેઘોડ પરિગ્રહઃ ।
નિરાશા ચ નિરીહા ચ નિત્યમેકાન્તશીલતા ॥**

ઉપરોક્ત શ્લોક 'વિવેચ ચૂડામણિ ગ્રંથ'માંથી લેવામાં આવેલ છે. વાણીનો નિરોધ કરવો, દ્રવ્યસંગ્રહ ન કરવો, લૌકિક લાભોની આશા છોડવી, કામનારાહિત થવું અને નિત્ય એકાન્ત ભોલન કરવું, આ બધાં યોગનાં પ્રાથમિક દ્વાર સાધનો છે. કેટલાંક લોકો બહુ સેવન-ભોલ કરે ગમે તેની વાલમાં પૂછ્યા વિના કૂદી પડે અને પોતાના સલાહ સૂચન અભિપ્રાય આપે છે. વાણી પર કાબૂ રાખવો. ધન સંચય ન કરવો... દરેક પાસે દરેક પ્રસંગ લૌકિક લાભની આશા ન રાખવી. ઈચ્છારામો - અપેક્ષાઓથી દૂર રહેવું. એકાંતમાં રહેવું. આ યોગ અને યોગીના લક્ષણ છે.

- સુવિચાર**
- બંધારણ ગમે તેટલું સારું હોય તો પણ તેનો અમલ કરનારા માણસો સારા ન હોય તો તે અવશ્ય ખરાબ નીવડશે - ડો. બાબાસાહેબ આંબેડકર
 - માણસ કદી કોઈ સારું કાર્ય કરતો જ નથી સિવાય કે એવી તારી જરૂરિયાત ઊભી થાય - સંત રોહિન
 - જે આશાપાલનની અપેક્ષા રાખે છે તેને સત્તાની જમાવટ કરતાં આવડતું જોઈએ - ચર્ચિલ
 - ચિર પ્રતીક્ષિત સમય (મોકો) એક જ વાર આવે છે, (ચૂકી જવાય) પછી તો દુર્લભ જ છે, માટે (સમયસર) કાર્ય કરી લેવું - ચાણક્ય
 - માનવી માત્ર સપનું જોતો હતો, સંસોધન અને ટેકનોલોજીથી સપનાનું નક્કર સર્જન થઈ શકે છે - ડો. વોલ્ટન
 - બુદ્ધિમાંનો માટે સમગ્ર સંસાર લુપ્ત છે, શત્રુ તો કેવળ મૂર્ખો માટે છે - શાહબુદ્દિન રાહો
 - આજનું ઔષધ : ખેર છાલને પાણીમાં ઉકાળી ગાળી તે પાણી વડે બાળકને સ્નાન કરાવવાથી ત્વચામાં કાંતિ આવે છે (સંકલન : દીપક વી. આશારા)

બોધકથા

એક છોકરો ખૂબ હોશિયાર અને મહેનતથી આગળ વધવાનો અભિગમ રાખતો, માતા-પિતાની આશામાં રેહનારો ટોપર વિદ્યાર્થી હતો. ધોરણ બાર પછી સારી કોલેજમાં પ્રવેશ મેળવ્યા બાદ. તેનામાં ફેરફારો શરૂ થયા. કોલેજમાં ન જઈ, સરખું વાચવું બંધ કર્યું. જુદું બોલીને ઘરેથી પેસા માંથી મોજશોખમાં પેસા વાપરવા વગેરે. આવો પ્રતિભાશળી છોકરો આવું કેમ કરતો હશે ? તો જાણવા મળ્યું કે તે ખરાબ સોબતમાં પડી ગયો હતો. તેણે ઘણું સમજાવ્યું પણ તેનો જવાબ હતો, 'હવે હું માંડું સાચું-ખોટું નક્કી કરી શકું છું. મારી સોબત ગમે તે હોય એની અસર મારા અભ્યાસ પર નહીં પડે.' એમ કરતાં કરતાં વાંધક પરીણા આવી. અને છોકરો નાપસ થયો. તે ખૂબ નાસીપાસ તેને દુઃખી થયો. ત્યારે આ વાતનો ખબર તેની શાળાના આચાર્યને પડી. એ આચાર્યનો માનોતો છોકરો હતો. આથી એમણે છોકરાને ઘરે બોલાવ્યો. છોકરાએ જોયું કે આચાર્ય ગાર્ડનમાં બેસી સગી તાપી રહ્યો છે, છોકરો પણ ચૂપચાપ તેમની સામે બેસી તાપવા લાગ્યો. થોડીવારમાં આચાર્યએ ચીપીયાથી એક કોલસો લીધો અને પૂળમાં નાખ્યો. થોડીકવાર તો કોલસો લાલ રંગે પછી તે ખુબઈ ગયો. ત્યારે આ વાતનો ખબર તેની શાળાના આચાર્યને પડી. એ આચાર્યનો માનોતો છોકરો હતો. આથી એમણે છોકરાને ઘરે બોલાવ્યો. છોકરાએ જોયું કે આચાર્ય ગરમ મરક દહાયા અને કોલસો કરી ચીપીયાથી પકડીને સગી તાપી રહ્યો. આમ કરતા તે કોલસો કરી આગમાં ફેરવાઈ ગયો. ત્યારે આચાર્યએ છોકરાને કહ્યું, 'કઈ ખબર પડી બેટા ? તું પણ આ કોલસા જેવો છે, જ્યારે સારી સંગતમાં હતો ત્યારે સારા માર્કસ લાવતો હતો, થોડીવાર માટે તું ખરાબ સોબતમાં યાદો ગયો, એનો અર્થ એ નથી કે તું બેકાર થઈ ગયો, ફરી સારી સોબતમાં આવી જાઓ, સદાચાર પર જીવો તો તું ફરી ઉભા વિદ્યાર્થી બની શકે છે.' છોકરાએ આચાર્યને આંખમાં આંસુ સાથે સુધરી જવાનું વચન આપ્યું.

હિંદુસ્તાન - પાકિસ્તાન વચ્ચે છેલ્લા ૭૦ વર્ષથી વિવાદ અને ઘર્ષણ યુદ્ધ ચાલી રહ્યું છે. એનાથીએ આગળ વધીને ઈતિહાસમાં નજર કરીશું તો પણ હિંદુસ્તાન ઉપર અનેક મુસ્લિમ શાસકોએ આક્રમણ કરીને, પ્રજાને અત્યંત પ્રતાડિત કરીને, કૃત્યેશ્યામ કરીને અહીં હિંદુ પ્રજાના માનસમાં ઝેરના બીજ વાવ્યા છે. પરંતુ ઈતિહાસને ઈતિહાસમાં જ રહેવા દઈએ તો હિંદુસ્તાનના ભાગલા પડ્યા ત્યારથી આ નાસુર આપણા દેશને પીડા આપી રહ્યો છે. ભાગલા વખતે કાશ્મીરનો જે પ્રાણ પ્રશ્ન હતો તે આજે પણ એટલો જ સળગી રહ્યો છે. આ રીતે કાશ્મીર સમસ્યા હિંદુસ્તાન માટે માર્હઝેનાના દુખાવા સમાને છે. છેલ્લા એકાદ દોઢ મહિનાથી એક આતંકી ઘટનાએ આ તનાને બને દેશ વચ્ચે યુદ્ધની પરિસ્થિતિ ઊભી કરી દીધી છે. અહીં સ્થિતિના મૂળમાં માત્ર અને માત્ર હિંદુ અને મુસ્લિમ કોમના દમનમાં એકબીજા માટે ભરેલું ઝેર પછલ છે. દેશની સ્વતંત્રતાના સમયે તો મુસ્લિમોએ પાકિસ્તાન જુદું માગી લીધું, પણ એ વખતે થયેલી કલ્તેઆમથી જાતિવાદી ભાવનાને પણ જન્મ આપી ઝેરના બીજ રોપી દીધા હતા. આવા ઘણા કિસ્સા ઈતિહાસ, ગ્રંથો અને અખબારોના પુસ્તકો પર અંકિત થયેલા છે. પરંતુ એ બધુ થયું હતું. મારે તો આજની વર્તમાન સ્થિતિની વાત કરવી છે. જો આ વાત આજે નહીં સમજાવવામાં આવે તો આવતી અનેક પેઢીઓ સુધી આ વેરઝેરનું ચક્ર વિકરાળ સ્વરૂપ ધારણ કરી લેશે જેને પછી રોકવું અશક્ય હશે.

કહેવાય છે કે ભારતમાં આજે મુસ્લિમોની વસ્તી ૧૪૮૬ના આસપાસ છે. એટલે કે લગભગ ૧૮ કરોડ જેટલા મુસ્લિમો હિંદુસ્તાનમાં વસે છે. પાકિસ્તાન ૧૯૪૭થી હિંદુસ્તાનને પરેશાન કરતું આવ્યું છે. પરંતુ અહીના પ્રચલિત શિક્ષિત મુસ્લિમો યુપ છે. જેને કારણે હવે આ બન્ને કોમને - અલગ કોમને રાજકીય નેતાઓએ પોતાની વાંટબેકના ધ્યાદા બનાવી દીધા છે. વર્ષ ૨૦૦૧માં જ્યારે કાશ્મીરમાં બોર્ડર પર ગોળીબાર થઈ રહ્યો હતો ત્યારે પંજાબની વાઘા બોર્ડર પર હિંદુ-મુસ્લિમ સૈનિકોને એક સાથે પહિન નખોલીને ભાઈચારથી સાથે જમતા મેં મારી નજરે જોયા છે. પરંતુ બન્ને દેશની રાજનીતિએ પોતપોતાની પ્રજાને મોટેભાગે ગેરમાર્ગે જ દોરી છે.

સૌ પ્રથમ પાકિસ્તાનની વાત કરીએ તો પાકિસ્તાનમાં પણ મુસ્લિમો સુખી નથી. કેમ કે ત્યાં પણ મુસ્લિમોમાં ઉચ્ચ-નીચના ભેદભાવ છે. જેમાં ઈસ્લામિક માન્યારો મુસ્લિમોનો મોટો વળ 'હિંદી મુસ્લિમોને' ગેર મુસ્લિમ માનીને તેમની સાથે એકસાથું વર્તન કરે છે. વળી કેટલાક આતંકી તત્વોએ પોતાની શૈતાની ઝનૂની માનસિકતાને કારણે હિંદુસ્તાન અને સમગ્ર વિશ્વમાં પોતાની હક્કમત સ્થાપવા ત્યાંની યુવાપેઢીને જેહાદના નામે, ઈસ્લામના નામે ગૂમરાહ કરીને આતંકી બનાવે છે. એ આપણે સૌ જાણીએ

“અસલમાં કોહલીએ બુમરાહને ને બોલિંગ આપવાની જરૂર હતી ... કુલદીપ તો આમાં ધોવાઈ જ જાય” ... “મોટીને કાઈ ખબર પડતી જ નથી ..મારું માને તો હજી એકાદી સ્ટ્રાઈક કરી જ નાખવી જોઈ” “મોટા ટું એક કામ કર, કાર લે ને તો સીએનજી જ લેજે ... પેટોલીયુ લેવાય જ નહિ”.... “આની વાત માનીશ નહિ, હું તો કહું છું કે કાર લેવાય જ નહિ ... એક તો ઈષણ મોંઘુ ને ઉપરથી પાર્કિંગ ના ડમ્બા...” “ના ના ભૂરા કાર લેવાય જ ... સલાહ લેવાય જતું હોય તો સરતું પડે”... “મને પુછાય ને ? એ રેસ્ટોરાંનું ફૂડ સાવ જ બેકાર છે, ત્યાં જમવા જવાય જ નહિ એની બદલે હવે હું કહું ત્યાં જ જજો જમવા... મોજ આવશે...” ‘સલાહોના સળગતા સુરજમુખીઓથી તમે અંજાઈ જાવ એ પહેલા સલાહ માટેનું એક સોનેરી સૂત્ર કહી દઈ કે’ સલાહ કોઈને આપવી નહિ અને કોઈની લેવી નહિ અને લેવી તો એવી વ્યક્તિની જ લેવી જે આપણા જે વી પરીશ્ચીતીમાંથી પસાર થઈ ચુકેલ હોય ‘...પણ બંધુઓ શરૂઆતમાં લખ્યા એ ડાયલોગો આ સોનેરી સૂત્રથી ભિલકુલ વિપરીત છે...! સલાહ - આ એક એવી ચીજ છે કે જેનો વિસ્તાર કરવા, પ્રચાર કરવા અને અત્યંત ઉત્સુકતાથી આપવા માટે હું અને તમે બન્ને હરહમેશ તૈયાર જ હોઈએ છીએ ...! કોઈએ અમરનું પણ કાઈ કહ્યું કે પૂછ્યું નથી કે પૂછ્યાં સલાહોની એકે-જેઠ માંડે કૃતવા ... જાતજાતની ને ભાતભાતની સલાહોની બુલેટ તમારા પ્રશ્ન-ચિંતા-મુશ્કેલીને વીંધવા ૧૦૦ની સ્પીડે છૂટી પડે અને તમારા દિલો-દિમાગ ને છલ્ખી કરવા માંડે ...! અખતાર માટે પણ ક્યારેક કોઈને કઈક સલાહ માંગી શકાય એવું પૂછી જોજો અવનવી સલાહોથી તમારી ઝોલી ફાટકાટ થવા માંડશે અને જરૂરી નથી કે માંગો તો જ સલાહ મળે ... ને તે બહુઆ ના... માંગવા કરતા વણમાંની સલાહો આ જગતની માળવી વધુ ભ્રમણ કરતી હોય છે. ઘણીવાર તો એટલી બધી સલાહો મળતી હોય છે કે સલાહ લેનાર એ ભૂલી જાય છે કે મેં ખરેખર આ સજજન કે સન્નારી પાસે ક્યાં વિષય પર સલાહ કે અભિપ્રાય માંગેલો વારુ ?

સલાહ આપવાનું વિજ્ઞાન પણ અતિ અધરું છે. સાલું એને ભલે ને મહિનાના એન્ડમાં ત્રણ સાંધે ત્યાં તેર તૂટતા હોય પણ કાચનાનાસીયલ

પ્રચારમાં વધતો વાણીવિદ્યાસ

ઈશ્વરે માનવીને વાણીનું વરદાન આપી અન્ય પ્રાણી કરતાં ચડિયાતો બનાવ્યો તેને કદાચ એને સ્વપ્નેય કલ્પના નહીં હોય કે આ જ વાણી મારફત માનવી એના સરેલા મગજની દુર્ગંધ પણ વહેતી મુકશે. રાષ્ટ્રીય કક્ષાને નેતાઓ પાસે મતદાર સમુદાયને વધુ નહીં તો વિવેકી ભાષાની અપેક્ષા રહે જ. આખરે સત્તા પણ લોકશાહીમાં તો લોકસેવાનું જ માધ્યમ છે. એ સત્તા મેળવવા માટે રાજકીય પક્ષો વચ્ચે સ્પર્ધા થાય ત્યારે એકમકેની ઊણપો પ્રત્યે મતદાતાઓનું ધ્યાન દોરવાની પણ જરૂર પડે. પરંતુ કાળાને કાણો કહી દુઃખી કરવા કરતાં ‘એ સજજન કમનસીબે એક આંખ મિશીલને ‘મિશલ મામી’ નો વારંવાર છુ’ એવું પણ કહી શકાય. ચૂંટણી પ્રચારમાં

વેસ્ટલેન્ડની પાસેથી ખરીદાયેલ ચોપરમાં લેતીદેતી નહીંજ થઈ હોય એવું માની લેવાનું કારણ નથી. કદાચ ઈડી જે રીતે મિતાશરી નામોનું અર્થઘટન કરી રહેલ છે તે સાચું નીકળે તો એ ગમે તેવી ઊંચી કક્ષાએ આરૂઠ થયેલી વિભૂતિઓ જ કેમ ન હોય - એમને યોગ્ય સજ્જ થવી જોઈએ. પરંતુ ભાષાવિવેક ચૂકીને એ કહેવાતો ગુનો સાબિત ન થાય ત્યાં સુધી એના નામે કઈ પણ દુષ્પચાર કરી ચૂંટણીલાભ રળી લેવાની વાત બરાબર ન જ ગણાય. એ જ રીતે રાહુલ ગાંધી ‘ચોકીદાર ચોર હે - ચોરને જેલમાં પૂરી દઈશું’ - જેવા લવારા કરે છે, ત્યાં આવા સિદ્ધાંતો કે તેની તપાસ જરૂર થવી જોઈએ. એમાં મોટા ચમરબંધીની સંડોવણી હોય તો એને પણ નશ્યત થવી જોઈએ. પરંતુ એકબીજા પર કાઠવ ઉછાળીને કે એની આભરૂના ધજાગરા કરીને મતદારોને પોતાની તરફેણમાં કરવાનો પ્રયાસ એ તો નરી માગડદાર જ લેખાશે. ઈડીની ચાજશીટ પાર્ટીને મળે એ પહેલાં મીડિયાને મળી જાય તે ખરેખર તો અદાલતની અવમાનના ગણાય. જો ખરેખર આ પ્રકારની સંડોવણી થયેલી હોય તો પણ જ્યાં સુધી કોર્ટ ચુકાદો ન આપે ત્યાં સુધી એનો ચૂંટણી પ્રચારમાં ઉલ્લેખ ન થવો જોઈએ. પરંતુ આપણા નેતાઓ તો સેનાને પણ વડાપ્રધાનની સેના નક્કી જશ લેતા કરે છે, ત્યાં આવા સિદ્ધાંતો કે આદર્શોની ચર્ચા જ શા ખપવી ન

તંત્રીસ્થાનેથી...

ડાયાબિટીસ, બીપી, એસિડીટી, થાઈરોઈડ, વધેલું વજન ઘટાડવા માટે શરીરના બધા જ રોગો માટે... એક રામબાણ ઈલાજ...

સવાલ એ થાય કે ઉપરના રોગો તો બધા હડીલા દર્દ છે પણ શું ? ડેન્ગ્યુ, મલેરિયા, ટાઈફોઈડ, ન્યુમોનિયા જેવા દર્દ પણ તેને જે કહેવા જઈ રહ્યા છે એનાથી મટી શકે ? હા, એવું કહેવાય છે કે માનવજાત રાંધેલો ખોરાકનો ઉપયોગ કરે છે. તેમ માનવ સિવાયના કોઈ પણ પ્રાણીઓ પોતાના આહારને શીખા નથી તો તમે તરત જ કહેશો કે મનુષ્ય જાતને બુદ્ધિશાળી પ્રાણી છે. માનવજાતે હજારો વર્ષથી પોતાનામાં રહેલી બુદ્ધિ અને આવડતને લીધે વૈજ્ઞાનિક રીતે સંશોધનો કરી ચંદ્ર અને મંગળ સુધી હરણફાળ ભરી છે. પ્રાણીઓ હજારો વર્ષથી જે પરિસ્થિતિમાં છે તેની એ જ દશા અને દિશામાં છે. દા.ત. એક દાખલો છે કદાચ સત્ય હોય અથવા તો ન પણ હોય હજારો વર્ષ પહેલાં વાંદરાઓની ટોળી એક ઝાડ પરથી બીજા ઝાડ પર કુદાકુદ કરતા. એ વાંદરાની ટોળીનો એક નેતા જો પ્રાણીજાતમાં બુદ્ધિશાળી પ્રાણી અને ઓછી બુદ્ધિશાળી પ્રાણી બંનેમાં એક વાત કોમન નીકળે છે કે બંને પ્રકારના પ્રાણીઓમાં નેતા ટોળીનો હોવો જોઈએ.

ગાય છે. ભેંસ ભેંસ છે. ઊંટ ઊંટ છે. હાથી હાથી છે ને સિંહ સિંહ છે. એમનામાં માનસિક અને શારીરિક ફેરફારો થયા નથી. માનવજાતમાં પણ બે પગ છે. બે આંખ છે. આંગળીઓ એની એ જ છે તો ફેરફાર શું થયો ? માનસિક માનવજાતે પોતાનું મગજ વાપરી બુદ્ધિ વાપરી કલ્પના ન કરી શકાય એવા સુધારા કર્યા અને આજે બુદ્ધિના પ્રતાપે બીજા બધા માનવીઓ કરતા ખૂબ જ આગળ છે. એ નક્કી વાત કે બીજા બધા પ્રાણીઓ માનવજાતની સરખામણીમાં બહુ પાછળ છે. તો આપણે સમજવા શું માંગીએ છીએ; તો અહીંયા આપણે એક જ મુદ્દો લઈએ એ માનવજાતે ખૂબ જ બુદ્ધિ વાપરીને પ્રગતિ કરી છે. તેની સાથે શરીરમાં અસંખ્ય એવા રોગનું નિર્માણ કર્યું છે. જ્યારે અન્ય પ્રાણીઓમાં રોગનું નિર્માણ ખુબ જ ઓછું અથવા તો નહિવત છે. એવું કયાંય સાંભળ્યું કે પોપટને

તન દુસ્તી
મહેન્દ્ર ગજજર

હવે મુસલમાનોએ જાગવાની જરૂર છે

છીએ. આવા હજારો નહીં પણ લાખો પાક મુસ્લિમ યુવાનોને વિકાસના માર્ગે લઈ જવાને બદલે મોતના ખેલમાં ખેંચી જવા એ કેટલે અંશે વાજબી છે ? પાકિસ્તાનમાં વસતા હિંદુઓની અવદશા ઉપર તો અનેક પુસ્તકો લખાયે નેથી કહાનીઓ છે. આવી કોઈ કથા ઉપર હજી સુધી કેમ કોઈ હિંદી ફિલ્મ નથી બની એ જ આશ્ચર્યની વાત છે. એવી જ કઈક દશા ત્યાંના મુસ્લિમોની પણ છે. ત્યાં આજે પરિસ્થિતિ એવી બની ગઈ છે કે સરકાર કે આમી કે આતંકી સામે લડી શકવાની પ્રજામાં હિંમત કે શક્તિ રહી નથી. અને આવા તત્વો જોહાદ કે ઈસ્લામ કે કુરાનને નામે ભોલા, ધર્મબીરુ ગરીબ મુસ્લિમોના ખેરોજગાર યુવાનોને પોતાના કેમ્પમાં લઈ જઈને તેમના માનસમાં હિંદુસ્તાન પ્રત્યે ઝેર ભરીને જીવતા બોમ્બ બનાવી અહીં મારવા ને મરવા મોકલેલી છે. કદી એવું સાંભળ્યું કે આ આતંકી આક્રમણોના સંતાનો જેહાદ કરવા માનવબોમ્બ બનાવે હિંદુસ્તાન આવ્યા ? ના, તેઓના સંતાનો તો આ બધી સ્થિતિથી ક્યાંય દૂર વિદેશોમાં કોઈ સુપર યુનિવર્સિટીઓમાં અભ્યાસ કરી રહ્યા હશે કે કોઈ કંપની ચલાવી રહ્યા હશે. આવી જ કઈક સ્થિતિ ભારતીય મુસ્લિમોની છે. અહીંના મુસ્લિમો ભાગલા વખતે એટલે પાકિસ્તાન નહીતા ગયા કે તેમને હિંદુસ્તાનની ધરતી - આ વાતને સમજવી પડશે. કેમ કે મોટી મુસ્લિમ વિરોધી કે ઈસ્લામ વિરોધી નથી. એના અનેક ઉદાહરણો આપણને સૌને જોવા મળ્યા છે. અને વિશ્વના તમામ મુસ્લિમ રાષ્ટ્રોએ પણ મોટીની નીતિને સ્વીકારી છે. એમનું સન્માન કર્યું છે. સૌ એમની પ્રસંશા કરે છે. માનવતાની દૈષ્ટિએ વિચારીએ તો “ત્રણ તલ્લા” નો કાયદો મુસ્લિમ સ્ત્રીઓનું જ શોષણ કરતો હોવાનું અનુભવાયું છે. જેને દૂર કરીને મોટીએ મુસ્લિમ સ્ત્રીઓની સામાજિક અને પારિવારિક સ્થિતિ મજબૂત અને સુરક્ષિત કરીને એમના નારીત્વનું ગૌરવ કર્યું છે. જેમ અગાઉ હિંદુઓમાં સતી પ્રથા બંધ થઈ અને દહેજનો કાયદો આપ્યો તેમ. હવે સર્વ મુસ્લિમોએ સમજવું જોઈએ કે જે કોઈ મુસ્લિમ નેતા મજહબ કે જેહાદના નામે ઝેરીલા ભાષણ કરે તેમનો

મોરપીંછના રંગ
ડો. કનેચાલાલ ભટ્ટ

સલાહ : લેવા કરતા આપવી વધુ ગમે ..!

પ્લાનીંગની તમને એવી જડબેસલાક સલાહ આપશે કે તમને એમ થશે કે સાલું આ તો કોઈ મહાન અર્થશાસ્ત્રી છે કે શું ? એકચુલી સલાહ આપનારાઓની આ જ તો છે ખૂબી - ખાસિયત . પોતાની મુંજવણો કે મુશ્કેલીઓનો હાલ ભલે ને ના મળતો હોય પણ કોઈ દુખીયારાની આવી જ કોઈ મુશ્કેલીઓનો હાલ એ યેનકેન પ્રકારેણ અચૂક શોધી કાઢવાનો..! કમ સે કમ સલાહ આપવાના શોખીનોના મતે તો એમણે આપેલી સલાહ જ અકસીર હોવાની . એ છાતી ઠોકીને કહેશે કે આમ જ કર - આ જ બેસ્ટ રહેશે ...! એમને કોઈ ફર્ક નથી પડતો કે સલાહ માંગનારની પરિસ્થિતિ શું છે? પણ આમાં શું છે કે લગભગ દરેક સલાહકારને એવો વહેમ હોય છે કે સલાહ જેને આપી રહ્યો છે એના કરતા અપુન કા આઈ-ક્યું થોડા ઊંચા હે, અને મોસ્ટલી આને લીધે જ આપણને બીજાને સલાહ આપવાનું ભયંકર જનુન હોય છે જો કે એ વાત પણ છે કે આવી ધુંઆધાર સલાહો આપણે માનવી કે નહિ? સલાહો માનવી કે નહિ એ તો સલાહ લેનારની બુદ્ધિમત્તા પર નિભરે છે . સલાહ આપનાર તો શું છે કે ભોળાભાવે અને ક્યારેક દયાભાવે સલાહોનો ટોપલો ખાલી કરીને જતો રહે પણ પછી એમાંથી કઈ સલાહ કામની છે એ તો લેનારે નક્કી કરવાનું હોય છે . સલાહનું તો એવું પડે ને કે ગમે એને અને કોઈ પણ ટોપિક પર આપી શકાય. ઘણા તો ડોક્ટરને પણ કઈ દવા વધુ અકસીર હોય શકે એની સલાહો આપતા હોય છે - ડોક્ટરને એ હોય તો શું થયું ? સલાહ તો અપાય ને ? અપરણીતો પરણેલાઓને સુખી સંસારની સલાહો આપતા પણ નજરે પડતા જ હોય છે તો છૂટાછેડા લીધેલા પ્રવચનવીરો કે વીરાંગનાઓ પણ ‘દામ્પત્યજીવનને સુખી કેમ બનાવશો’ એવા પર એકાદું સલાહ-લેકચર જીવતા પણ જોવા મળે જ છે...! એસી ક્યાંય રહી ના શકનાર પણ મોકો આવ્યે તડકાનો મુકાબલો કેમ કરવો એની

સલાહો દઈ શકે છે અને થેલી લઈને શાકમાર્કેટ આવેલો ભડવીર સલાહસત્રમાં પતીને કાપુમાં કેમ રાખવી એનો સલાહ-બકાટ પણ કરી જાણે...! બજેટ પડેલા નાણામંત્રીને કે વડાપ્રધાનથી લઈને ફિલ્મસ્ટારો અને ખેલાડીઓને સલાહો તો હર ગલી-નુકડાના ગલ્લાઓ પર રોજે રોજ અપાતી જ હોય છે (પછી ભલે ને એ લોકો સુધી અમુલ્ય સલાહો પહોંચવાની હોય નહિ તો પણ ...)

સૌથી વધુ સલાહોની સટાસટી કેરિયરની પસંદગીના રણમેદાનમાં ઉતરવા જતા વિદ્યાર્થીઓનો અને એમના વાલીઓ સાથે અને હોસ્પિટલાના બિજાને પરેલા દર્દી આગળ થતી હોય છે અને બન્ને કેસમાં સલાહો કેટલીકવાર ભવિષ્યની અત્યંત અમંગળ નિશાનીઓ સાથે આપવામાં આવતી હોય છે. કેરિયર ચોઈસ વખતે તો એટલી બધી સલાહો મળે કે પેલા બાપડાને તો એમ જ થઈ જાય કે આના કરતા પાણીપુરીની લારી શરૂ કરી દઈ એ જ બેટર રહેશે ...! લો-બીપી ના લીધે હોસ્પિટલમાં દાખલ થનાર આગળ સલાહ નહિ માનો તો ફલાણા ભાઈને એટક આવેલો ત્યાં સુધીની સલાહરૂપી અગમ્યંતીઓ આપી દેનારા સલાહવીરોને પેલાના નાજુક જીવ પર શું વીતશે એનો ખ્યાલ હોતો નથી ...! કરે પણ શું ? સલાહ આપવી એ આપણો જન્મસિદ્ધ અધિકાર છે એવું અનેકાદું સલાહ-લેકચર જીવતા પણ જોવા મળે જ છે...! એસી ક્યાંય કર્યાનો સંતોષ જ મહત્વનો હોય છે...! અસલમાં સલાહ આપવી એ

રઝબાર
અજય ઉપાધ્યાય